

HOTĂRĂREA nr. 367
din data de 24.06.2019

Dosar nr: 395/2018

Petiția nr: 3230/25.05.2018

Petent: .

Reclamat: **Unitatea Administrativ Teritorială Comuna Ciumani, Județul Harghita**

Obiect: pe site-ul instituției, varianta limba română, este postată o publicație în limba maghiară

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

.

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

Primăria comunei Ciumani jud. Harghita, .

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Pe site-ul oficial al Primăriei comunei Ciumani, este postată publicația „Csomafalvi Hirlap”, în format PDF, redactată exclusiv în limba maghiară.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresa înregistrată sub nr. 3230/07.06.2018 a fost citat petentul, iar prin adresa înregistrată sub nr. 3608/07.06.2018 a fost citată partea reclamată pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 26.06.2018.

6. Procedură legal îndeplinită.

7. La termenul stabilit, ambele părți au fost absente.

8. Prin adresa înregistrată sub nr. 4119/26.06.2018, partea reclamată, prin reprezentant Cabinet av. ..., depune o întâmpinare ce este comunicată petentului prin adresa înregistrată sub nr. 4214/28.06.2018.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

9. Prin sesizarea înregistrată la CNCD sub nr. 3230/25.05.2018, petentul sesizează faptul că pe pagina oficială de internet a Primăriei comunei Ciumani, jud. Harghita ce funcționează la adresa <http://www.csomafalva.info>, apare publicat, în format PDF, un fișier ce conține publicația „Csomafalvi Hirlap”, publicație editată, finanțată și promovată de către Primăria comunei Ciumani.

10. Publicația oficială a Primăriei Ciumani este redactată exclusiv în limba maghiară, fapt ce constituie o discriminare la adresa cetățenilor români necunoscători ai limbii maghiare.

11. Petentul depune la dosar numere din martie, aprilie și mai 2018 a acestei publicații, care deși este publicație oficială a Primăriei Ciumani, este redactată exclusiv în limba maghiară.

12. Accesul la informații de interes public cu privire la activitatea desfășurată de o instituție publică din România, în speța Primăria comunei Ciumani, județul Harghita, îi este condiționată petentului de cunoașterea limbii maghiare, fapt ce constituie o discriminare atât pe baza naționalității cât și a limbii, deoarece i se condiționează accesul la informații de interes public despre activitatea Primăriei Ciumani, județul Harghita, de cunoașterea limbii maghiare.

13. Având în vedere această stare de fapt care trădează o atitudine profund discriminatorie a conducerii Primăriei comunei Ciumani, județul Harghita la adresa petentului ca cetățean necunoscător al limbii maghiare și în concordanță cu prevederile O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, petentul solicită constatarea săvârșirii unei fapte de discriminare în temeiul prevederilor art. 19, alin. 1, lit. c din O.G. nr. 137/2000.

Susținerile părții reclamate

14. Prin punctul de vedere formulat, înregistrat sub nr. 4119/26.06.2018, partea reclamată invocă excepției lipsei calității procesuale active a petentului, respingerea sesizării formulate, iar în cazul în care se constată existența discriminării în speța de față, ori a unui tratament diferențiat, potrivit art. 2 alin. 1 și 4 coroborat cu art. 10 lit. a) și h) din O.G. nr.137/2000 să se dispună recomandări, respectiv monitorizarea paginei de internet a Primăriei Ciumani, fără aplicarea vreunei amenzi.

15. În conformitate cu art. 2 lit. b) din Legea nr. 554/2001 privind liberul acces la informații de interes public, coroborat cu art. 5 alin. 1 din același act normativ, petentul are interes legitim doar în ceea ce privește informațiile de interes public. Ori, Primăria arată ca își îndeplinește toate obligațiile în acest sens, pe pagina de internet aflându-se toate informațiile de interes public atât în limba maghiară, cât și în limba română.

16. În ceea ce privește sesizarea făcută de petent, referitor la publicația “Csomafalvi Hirlap”, editată de către Primăria Comunei Ciumani, se invocă împrеjурarea că era o publicație ce vizează doar interese locale, și nicidecum generale. Raportat la

împrejurarea că 99% din locuitorii comunei sunt maghiari, se consideră că nu s-a adus o atingere nici măcar petentului care se simte discriminat, fără a fi locuitor al comunei.

17. Potrivit art. 1 alin. 2 din Legea nr. 500/2004, „orice text scris sau vorbit într-o limbă străină, indiferent de dimensiuni, având caracter de interes public, trebuie să fie însoțit de traducerea sau de adaptarea în limba română”. Art. 5 din același act normativ, în lit. c) prevede ca „nu fac obiectul prezentei legi (...) publicațiile redactate integral sau parțial în limbi străine, inclusiv cele ale minorităților naționale. Publicația „Csomafalvi Hirlap” este o publicație locală și este destinată în exclusivitate cetățenilor comunei Ciumani, are un conținut care reflectă momente din viața și activitățile desfășurate de comunitatea locală, acest ziar fiind, de altfel, o exprimare a identității etnice, culturale și lingvistice a comunității.

18. Potrivit recensământului, comuna Ciumani este o comună cu o populație de etnie maghiară în procent de 98.89%, ceea ce explică necesitatea editării unui ziar în limba maghiară. Se consideră că dreptul de a avea un ziar local pe limba care este vorbită de majoritatea cetățenilor din comunitate, este recunoscut de Constituția României, care în alin. 1 al art. 6 stipulează că: “statul recunoaște și garantează persoanelor aparținând minorităților naționale dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase”. Potrivit alin. 2 al aceluiași articol, “măsurile de protecție luate de stat pentru păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității persoanelor aparținând minorităților naționale trebuie să fie conforme cu principiile de egalitate și de nediscriminare în raport cu ceilalți cetățeni români”.

19. De asemenea, dispozițiile Cărții europene a limbilor regionale sau minoritare, ratificată de România prin Legea nr. 282/2007, care în art. 11 pct. 1 lit. e) stipulează că “părțile se angajează, pentru vorbitorii limbilor regionale sau minoritare, în zonele în care aceste limbi sunt folosite (i) să încurajeze și/sau să faciliteze crearea și/sau menținerea cel puțin a unui organ de presă în limbile regionale sau minoritare; sau (ii) să încurajeze și/sau să faciliteze publicarea de articole de presă în limbile regionale sau minoritare, în mod periodic”. Ori, în aceste condiții, publicația nu poate fi considerată ca fiind discriminatorie raportat la petent.

V. Motivele de fapt și de drept

20. **În fapt**, Colegiul director reține că petentul a sesizat CNCD că pe site-ul oficial al Primăriei comunei Ciumani, este postată publicația „Csomafalvi Hirlap”, în format PDF, redactată exclusiv în limba maghiară, fapt ce constituie o discriminare la adresa cetățenilor români necunoscători ai limbii maghiare.

21. **În drept**, Colegiul director trebuie să aprecieze în ce măsură obiectul sesizării este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, potrivit atribuțiilor și domeniului de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, iar art. 63 din Procedura Internă de

Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, prevede: „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției”.

22. Astfel, Colegiul urmează a analiza excepția invocată de către partea reclamată, a lipsei calității procesuale active a petentului. Membrii Colegiului director apreciază că petentul, având domiciliul în municipiul Sfântu Gheorghe, județul Covasna are calitate procesuală. Astfel, respinge excepția lipsei calității procesuale active a petentului invocată de partea reclamată și va proceda la examinarea fondului prezentei petiții.

23. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

24. Conform art. 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare *“orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*.

25. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de petent se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare.

26. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;

b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;

c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;

d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

27. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

28. Colegiul director reține că diferența de tratament devine discriminare, în sensul legislației interne și comunitare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Pentru ca încălcarea dreptului la nediscriminare să se producă trebuie stabilit că persoanele plasate în situații analoage sau comparabile beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.

29. În sfera dreptului comunitar principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.

30. În speță, petentul sesizează faptul că publicația „Csomafalvi Hirlap”, postată pe site-ul oficial al Primăriei comunei Ciumani este redactată exclusiv în limba maghiară, ceea ce constituie o discriminare la adresa sa, cetățean român necunoscător al limbii maghiare.

31. Potrivit art. 10 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, constituie contravenție, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin: (...) h) *refuzarea acordării pentru o persoană sau a un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.*

32. Colegiul director reține că, prin nerespectarea dreptului liberului acces la informațiile de interes public, prtea reclamată îi privează pe cetățenii necunoscători ai limbii maghiare de un tratament îndreptățit, producând astfel un tratament discriminatoriu

pe criteriul etnic și lingvistic asociat încălcării art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată. Dreptul lezat prin fapta produsă este dreptul de acces la informații de interes public și în limba română.

33. Colegiul director apreciază că petentul justifică un drept recunoscut de lege, și anume dreptul de acces la informațiile de interes public, fiind de precizat că dispozițiile Legii nr. 544/2001 nu condiționează accesul la atare informații de justificarea unui interes, ci dimpotrivă, statuează, prin dispozițiile art. 1, că accesul liber și neîngrădit al persoanei la orice informații de interes public, constituie unul dintre principiile fundamentale ale relațiilor dintre persoane și autoritățile publice, în conformitate cu Constituția României și cu documentele internaționale ratificate de Parlamentul României.

34. Colegiul director reține că în cazul semnalat de petent sunt incidente prevederile art. 2, alin. 1 și art. 10, lit. h, din OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare, republicată, lipsa traducerii în limba română a publicației ” „Csomafalvi Hirlep” reprezentând o faptă de discriminare (cu 5 voturi pentru și 2 voturi împotriva ale membrilor prezenți în ședință).

35. Colegiul director dispune sancționarea cu avertisment, conform art. 5 alin. 2 lit. a) din OG nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor și art. 26, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare, republicată (cu 5 voturi pentru și 2 voturi împotriva ale membrilor prezenți în ședință).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, **cu 5 voturi pentru și 2 voturi împotriva ale membrilor prezenți la ședință,**

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția lipsei calității procesuale active a petentului invocată de către partea reclamată;
2. Aspectele sesizate intră sub incidența prevederilor art. 2 alin.1 și art. 10 lit. h) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată; (cu 5 voturi pentru și 2 voturi împotriva ale membrilor prezenți la ședință) ;

3. Aplică sancțiunea de avertisment părții reclamate Primăria comunei Ciumani jud. Harghita, cu sediul în comuna Ciumani, Piața Borsos Miklós nr. 208, jud. Harghita, conform art. 5 alin. 2 lit. a) din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor;
4. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SANDU VERONICA TATIANA – Membru

Motivată și tehnoredactată I.D./F.L.I.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr.554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Opinie separată formulată de Asztalos Csaba Ferenc și Claudia Sorina Popa

În dezacord cu opinia majoritară, considerăm că fapta părții reclamate de a edita publicația „Csomafalvi Hirlap” exclusiv în limba maghiară nu constituie discriminare, dimpotrivă vine să răspundă obligațiilor asumate de România prin Constituția României, prin tratatele și convențiile internaționale la care este parte, privind asigurarea protecției drepturilor minorităților naționale.

Astfel, prin art. 6 alin. (1) din Constituția României, „statul recunoaște și garantează persoanelor aparținând minorităților naționale dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase”.

În speță, sunt incidente și următoarele convenții:

- art. 5 din Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale, ratificată de România în luna aprilie 1995, prin Legea nr. 33/1995,

1. "Părțile se angajează să promoveze condițiile de natură să permită persoanelor aparținând minorităților naționale să-și mențină și să-și dezvolte cultura, precum și să-și păstreze elementele esențiale ale identității lor, respectiv religia, limba, tradițiile și patrimoniul lor cultural.

2. Fără a se aduce atingere măsurilor luate în cadrul politicii lor generale de integrare, părțile se vor abține de la orice politică ori practică având drept scop asimilarea persoanelor aparținând minorităților naționale împotriva voinței acestora și vor proteja aceste persoane împotriva oricărei acțiuni vizând o astfel de asimilare."

- Cartea europeană a limbilor regionale sau minoritare, adoptată la Strasbourg la 5 noiembrie 1992 ratificată prin Legea nr. 282 din 24 octombrie 2007.

La nivelul legilor subsecvente Constituției și convențiilor internaționale la care România este parte, sunt aplicabile prevederile din Legea nr. 500/2004 privind folosirea limbii române în locuri, relații și instituții publice, după cum urmează:

Art. 1. (2) Orice text scris sau vorbit într-o limbă străină, indiferent de dimensiuni, având caracter de interes public, trebuie să fie însoțit de traducerea sau de adaptarea în limba română.

Art. 2. În sensul prezentei legi, prin text cu caracter de interes public se înțelege orice text care, în cadrul unor atribuții de serviciu, este afișat, expus, difuzat sau rostit în locuri publice ori prin mijloace de informare în masă, având ca scop aducerea la cunoștința publicului a unei denumiri, a unei informații sau a unui mesaj, cu conținut direct ori indirect publicitar.

Art. 5. Nu fac obiectul prezentei legi:

c) publicațiile redactate integral sau parțial în limbi străine, inclusiv cele ale minorităților naționale;

e) emisiunile de radiodifuziune transmise în limbile minorităților naționale;

f) emisiunile de televiziune transmise, în direct, în limbile minorităților naționale;

i) enunțurile rezultate din situațiile reglementate de actele normative privind drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale de a-și păstra, dezvolta și exprima identitatea lor lingvistică;

După cum reiese și din art. 5 pct. 1. al Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale, limba constituie una dintre elementele esențiale ale identității persoanelor aparținând minorităților naționale. Asigurarea utilizării limbii materne constituie una dintre cele mai importante garanții pentru păstrarea identității etnice a cetățenilor români aparținând minorității maghiare.

Art. 5 pct. c) din Legea nr. 500/2004 privind folosirea limbii române în locuri, relații și instituții publice exceptează în mod expres de la obligativitatea traducerii în limba română "publicațiile redactate integral sau parțial în limbi străine, inclusiv cele ale minorităților naționale" – adică cele redactate în limba minorităților naționale. Textul de lege nu face distincție între publicații editate de persoane juridice de drept public sau de drept privat, în cazul nostru, excepția aplicându-se și primăriei, ca autoritate publică locală.

Mai mult, potrivit jurisprudenței în domeniu, atunci când instanța de judecată a fost chemată să se pronunțe asupra obligativității traducerii paginilor de internet a prefecturilor și în limba maghiară, judecătorii au distins între informații de interes public care se afișează din oficiu și cele care se oferă la cerere, potrivit art. 5 din Legea 544/2001.

Or, în speță informațiile publice care se comunică din oficiu sunt postate pe pagina de internet a petentei (a se vedea Decizia nr. 5572/05.06.2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție).

A obliga traducerea unei publicații lunare din limba minorității maghiare în limba română, pe considerentul că ar conține informații de interes public în general, constituie introducerea unui dublu standard în privința definirii noțiunii de informație de interes public ce se transmite din oficiu, respectiv ce se transmite la cerere. Astfel, când suntem în prezența obligației de a comunica în limba oficială a statului, toate informațiile sunt de interes public și comportă obligația de traducere iar atunci când analizăm obligația de a comunica informațiile publice și în limba minorităților naționale se face distincție între informații de interes public care se publică din oficiu și cele care se publică la cerere. Această interpretare încalcă principiul accesului în condiții egale la informații publice pe criteriul de limbă.

Publicația lunară editată în limba maghiară consemnează activitățile culturale, educaționale și religioase ale comunității, care este majoritar maghiară. Această practică constituie o modalitate efectivă de păstrare, dezvoltare și exprimare a identității etnice minoritare.

Publicația lunară finanțată de partea reclamată nu aduce atingere dreptului cetățenilor români nevorbitori de limbă maghiară în privința accesului în condiții de egalitate la informații de interes public, așa cum sunt ele definite în Legea nr. 544/2001. Aceste informații sunt disponibile pe pagina de internet a instituției, parte reclamată.

Partea reclamată poate fi obligată la editarea unei publicații în limba română, mai ales dacă există cerere din partea comunității locale. O astfel de publicație nu trebuie să fie o traducere în oglindă a publicației editate în limba maghiară, ci mai degrabă o publicație care exprimă viața de zi cu zi a comunității române și cea maghiare.

Condiționarea utilizării limbii materne de utilizarea (traducerea) în oglindă a mesajului în limba oficială a statului este una excesivă, care are ca efect împiedicarea finanțării și editării unor publicații în limba cetățenilor români aparținând minorității naționale maghiare. Efectul urmărit de petent/ă este tocmai împiedicarea utilizării limbii materne în comunitățile majoritar locuite de maghiari, în condițiile în care petentul/a nu-și are domiciliul și nici sediul în localitatea respectivă (având în vedere organizația și reprezentanții acesteia).

Această realitate, o astfel de condiție, nu a existat nici măcar în perioada regimului comunist, când autoritățile au editat ziare în limba maghiară fără a se impune traducerea lor simultană în limba română.

